

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za ino-remstvo: 210 Din. — Pla-ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota

Liubliana, sobota 1. avgusta 1936

Cena posamezni številki Din 150

Slovenija in tujski promet Jugoslavije

Ne enkrat so morale slišati naše gospodarske in druge organizacije, ko so v Beogradu opozarjale na razne potrebe Slovenije ter protestirale proti njenemu zastoparstvu, da so vse te njih tožbe neupravičene, ker da ima Slovenija vsega v izobilju. Glejte, kakšne lepe hiše imate v Sloveniji in kako revne so bajte srbskega kmeta, primerjajte kako gosposki žive v Sloveniji tudi na kmetih in kako bedno življenje je na srbski vasi. Tako so govorili našim zastopnikom in s tem utemeljevali, če je dobivala Slovenija vedno manj ko druge pokrajine in če je bila kljub vsej svoji ogromni davčni službi stalno prikrajšana.

Ne glede na to, da je bilo to stališče za Slovenijo silno krivično, je bilo tudi dokaz neverjetne kratkovidnosti, ki je celo bolj škodovala Beogradu in srbskim krajem, ko pa Sloveniji. Pri tujem prometu se je to zlasti pokazalo in se še danes vidi.

Dotok tujcev v Jugoslavijo prihaja le iz severa in zapada in te resnice ni mogoče utajiti. Tujec, ki pride v Jugoslavijo, zadene zato najprej v Slovenijo. Prve vtise o Jugoslaviji dobi zato v Sloveniji in znano je, da so prvi vtisi vedno najmočnejši in da po njih sodi tujec tudi vso drugo državo. Če so torej vtisi tujca v Sloveniji dobri, potem bo imel tudi ugoden vtis o vsej Jugoslaviji, če pa so slabi, potem bo sodil tudi slabo o vsej Jugoslaviji.

A ne samo to! Znano je, da se posebno iz neke nam neprijazne države stalno širijo po svetu o naši državi čim bolj neprijetne in tudi že naravnost tatarske vesti. Z njimi se hoče tujca preplašiti, da se sploh ne bo upal priti v Jugoslavijo. Te vesti imajo tudi precej uspeha in marsikaterega tujca so te vesti v resnici odvrnile od obiska Jugoslavije. Toda na drugi strani je slišal tujec tudi toliko hvale o lepota Jugoslavije, da ga je obisk Jugoslavije vendarle mikal. Ni se sicer še upal, da bi takoj odšel globoko v notranost Jugoslavije, toda v obmejno Slovenijo se je upal in tu je spoznal, kako brez podlage so bile vse tatarske vesti o Jugoslaviji. In iz Slovenije se je upal naprej proti jugu. Ne pomaga vse nič, za tujski promet Jugoslavije so slovenski kraji vhodna vrata.

Pri tujem prometu pa igra važno vlogo tudi vprašanje komfora, ki ga morejo nuditi letovišča tujcu. Zlasti bogatejši tujci — in te je treba privabiti predvsem — ne prihajajo v kraje, kjer nimajo teh udobnosti, katerih so vajeni. Za velik del tujcev je bil ozir do udobja sploh glavni vzrok, da niso prišli v Jugoslavijo. Če pa so prišli v Slovenijo na Bled ali nekatera druga gorenjska letovišča, potem so imeli vse, kar so želeli. Šele s tem, da je dobila Jugoslavija na skrajni severno-zapadni točki letovišča, ki se morejo kosati z drugimi evropskimi, je postala sposobna, da privabi tujski promet. In tudi bele ter čiste slovenske kmetijske hiše so bile močno propagandno sredstvo za obisk naših krajev. Tudi s tega stališča bi moral v Beogradu presojeti lepe slovenske hišice.

Danes so Bled in mnogi drugi gorenjski kraji prenapolnjeni tuj-

cev in še ni dotok tujcev ustavljen. Če bi vodili pri nas dobro turistično politiko, potem bi sistematično delali na tem, da se tudi vsi bližnji kraji Bleda usposobijo za tujski promet in da bi se ta polagoma širil navzdol proti Ljubljani in naprej proti jugu. In če bi imeli v Beogradu še to uvidenost, da bi zgradili lepo avtomobilsko cesto od Kranjske gore do Ljubljane in naprej do Sušaka, potem bi šele dobil naš tujski promet pravo podlago in dotok tujcev bi se povečal v naravnost neverjetnem obsegu.

Za tujski promet ni mogoče krajev usposobiti čez noč. Treba je

zato dela cele generacije, in sicer intenzivnega in sistematičnega dela. Kraji, ki nimajo električne razsvetljave, dobre pitne vode, kjer je težava z dobrimi prenočišči, kjer ni gostiln, ki morejo postreči tujcu tako, kakor ta pričakuje, takšni kraji so za tujski promet nesposobni. Zato pa je znak največje kratkovidnosti, kadar se v Beogradu govori z zavistjo o višji kulturni stopnji zlasti gorenjske vasi, ker bi se resničen Jugoslovan moral nasprotno veseliti, da je vsaj nekaj krajev v Jugoslaviji, ki vzdrže vsako primero z drugimi kraji v Evropi. Ze celo

pa je napačno ovirati te kraje, da bi napredovali tako, da bi vedno to primero tudi vzdržali, ker s tem samo uničujemo pogoje, da postane vsa Jugoslavija turistična dežela.

Zato pa je tudi edino pametna gospodarska politika tista, ki bo investirala denar tja, kjer se more najbolj obrestovati. Zato je treba danes pospeševati predvsem turistični razvoj v Sloveniji in v Jadranu in potem se bo tujski promet sam od sebe razširil tudi v druge kraje Jugoslavije. Kajti edino Slovenija in Jadran sta danes temelj tujkega prometa Jugoslavije.

pritisak narašča, iz centrale pa ne prihaja nobena prava pomoč. Posebna nevarnost pa je nastala v zadnjem času, ker poslujejo naši denarni zavodi le v zelo omejenem obsegu, zato pa so nemški razvili tem večjo aktivnost. Posledica tega je, da si naš trgovec ne more pomagati s ceninim kreditom, a mora vseeno biti konkurenčen s trgovcem, kateremu je tak kredit na razpolago. In kakor je s slovenskim trgovcem, tako je s slovenskim obrtnikom, tako je večinoma tudi s slovenskim industrialcem. Zato pa zasluži tudi Maribor tem večje priznanje, če je kljub vsem težavam mogel organizirati tudi letos svoj mariborski teden in to na način, da se more s svojim tednom pokazati pred svetom.

Toda s samim teoretičnim priznanjem Mariboru ne bo pomagano. Treba mu je tudi dejansko pomagati in zato je prva dolžnost vseh, ki se zanimajo za naše gospodarstvo, ki hočejo njegov napredek, da obiščejo Mariborski teden! Na drugem mestu objavljamo bogati program Mariborskega tedna, ki dokazuje, da se tudi izplača obiskati Mariborski teden.

V velikem številu pa moramo Slovenci obiskati Maribor tudi zato, da opozorimo centralo v Beogradu, da se bolj ko doslej zanima za Maribor in za našo severno mejo. Maribor bi moral biti izhodna točka za naš tujski promet, a kako naj bo to, ko še vedno ni avtomobilske ceste od St. Ilje pa do Ljubljane in Zagreba. Maribor ima vse pogoje, da postane eno naših prvih letovišč in da s svojim Pohorjem privabi tisoče in tisoče tujcev v Jugoslavijo. Maribor je nadalje danes že eno naših prvih tekstilnih središč in s tem nastajajo za Maribor in za državo socialne naloge, ki pa jih država še ne vidi. Maribor s svojo ogromno električno silo v Fali more nadalje še povečati svoj industrijski razvoj in prikleniti na sebe vso bogato mariborsko okolico v tej smeri, da bo vsa prežeta z enako močnim nacionalnim duhom.

Maribor je nadalje poklican, da je izhodno središče za ves naš sadni izvoz in zato mora dobiti Maribor vse urade in ustanove, ki jih potrebuje dobro organizirana izvozna centrala sadja. Sploh je Maribor za izvoz naših agrarnih proizvodov eno najvažnejših mest Jugoslavije, a treba, da mu država tudi nudi vse to, kar potrebuje za uspešno izvajanje te svoje funkcije.

Mnogo je že dal Maribor Sloveniji in Jugoslaviji, toda še več ji more dati, če bosta Slovenija in Jugoslavija tudi s svoje strani izpolnile svojo dolžnost do Maribora. In najmanjša teh dolžnosti je, da v čim večjem številu obiščete Mariborski teden, da si ogledate bilanco dela, ki jo podaja naša severna meja na Mariborskem tednu.

Zato na Mariborski teden!

Francija je prepovedala uvoz svežih jabolk iz Jugoslavije

Naše trgovsko ministrstvo je prejelo iz Pariza vest, da je francoska vlada prepovedala uvoz svežih jabolk iz Jugoslavije, sovjetske Rusije in Ukrajine, ker da so jabolka iz teh dežel okužena po uši San José. Uvoz svežega sadja iz teh dežel je dovoljen samo skozi Strasbourg.

Teško stanje italijanske trgovine

Zakaj še ne bo obnovila Italija trgovinskih odnošajev z drugimi državami

Italijansko časopisje piše v zadnjem času z močnim poudarkom, ki naj priča o veliki samozavesti Italije, da Italija nikakor ni pripravljena s sankcionističnimi državami obnoviti prejšnjih stikov. Tudi zasebne vesti, ki prihajajo iz Rima, potrjujejo, da bo Italija zlasti z nekaterimi sankcionističnimi državami, med katere je treba prišteti seveda tudi Jugoslavijo, vodila zunanjo trgovino le na podlagi kompenzacij. Te kompenzacije pa bodo po nekih rimskih vesteh le izredne, da se bodo dovoljevale le v primerih, ko bo Italija nujno potrebovala blago iz bivših sankcionističnih držav ali ko bodo interesi italijanske trgovine nujno zahtevali te kompenzacije. Tudi kompenzacije naj bi bile po nameri italijanske vlade le izreden primer. Ta namera italijanske vlade se tudi dejansko izvaja in znani so nam primeri, ko italijanski trgovci ne morejo izvoziti blaga, ki so ga že nakupili v Jugoslaviji.

To nepopustljivo stališče Italije je deloma porojeno iz prestižnih ozirov ter italijanskega dirigiranja vse zunanje trgovine, deloma pa tudi posledica finančnih težav, ki jih preživlja Italija. Ze pred etiopsko vojno je hotela fašistična Italija z dirigiranjem izvozne trgovine znižati visoko pasivnost italijanske trgovinske bilance. Živo zavzemanje Italije za dežele rimskega sporazuma je poleg tega tudi iz političnih razlogov sililo fašistično vlado, da usmerja zunanjo trgovino tako, da bo tudi ta podpirala italijansko zunanjo politiko. Težke neprilike, ki so prizadele med vojno Italiji sankcije, pa so naravno vzbudile željo, da Italija pokaže svetu, kako so države, ki so izvajale sankcije, imele večjo škodo od njih, kakor Italija, proti kateri so se izvajale.

Če Italija ta moment poudarja tudi sedaj po ukinitvi sankcij, je le prerazumljivo. Sankcije so izčrpale italijanske zaloge blaga in Italija novo blago nujno potrebuje. Toda Italija tega noče priznati, ker bi v tem primeru bila njena pozicija pri pogajanjih za obnovo trgovinskih odnošajev z drugimi državami oslabiljena. Italija pa hoče začeti ta pogajanja z vidom, kakor da ji tuje blago sploh ni potrebno, temveč da je le od njene dobre volje odvisno, če pride sploh do zamenjave blaga med Italijo in drugimi državami. Na ta način more Italija tudi računati s tem, da bodo druge države bolj

popustljive in da bo mogla Italija zato doseči tudi večje kompenzacije.

Upoštevati pa je treba še naslednje, nad vse tehtno dejstvo. Etiopska vojna je veljala Italijo od 16 do 18 milijard lir. Zaradi sankcij je morala Italija v znatni meri načeti svoj zlati zaklad. Dokler je trajala vojna in dokler so bile v veljavi sankcije, je bila Italija od drugega sveta skoraj zaprta in zato tudi ni bilo nevarnosti za liro. Čisto druga situacija pa bi nastala, če bi Italija zopet svobodno trgovala z drugimi državami. Začel bi se silen dotok tujega blaga v Italijo, njene zlate podloge bi se še bolj izčrpale in težavnost njenega finančnega položaja bi postajala vedno bolj jasna, da se ne bi mogel obdržati na dosedanji višini tečaj lire. Draginja, ki je zaradi vojne in sankcij nastala v Italiji, je dejansko itak znatno zmanjšala kupno moč lire.

Iz teh razlogov Italija tudi ne more obnoviti takoj zunanje trgovine v prejšnjem obsegu, temveč mora z dirigiranjem vsega uvoza in izvoza ustvariti neko prehodno stanje, ki je zlasti nujno za čas trgovinskih pogajanj, ki so z nekaterimi državami že pred durmi.

Seveda pa od tega odlašanja normalnih trgovinskih zvez z drugimi državami tudi silno trpi tako italijanska izvozna in uvozna trgovina, ki prav tako nič ne zasluži, ko trgovina onih sankcionističnih držav, ki jih hoče Italija nekako kaznovati. Obenem pa silno trpi tudi italijanska izvozna industrija, ki more oživetiti le s forsiranim izvozom.

Se bolj težaven, ko položaj italijanske zunanje trgovine in izvozne industrije pa je

položaj italijanske detajlne trgovine.

Cene so v Italiji povprečno v trgovini ni debelo narasle za 30%,

ker pa fašisti zaradi nizkih plač državnih in drugih nameščencev tega dviga cen nočejo pripoznati, smejo detajlno prodajati blago le za 12 do 18% draže. Posledica tega je, da so ob ves zaslužek ali pa da morajo prodajati v izgubo. Z vso strogostjo pa se gleda tudi na to, da detajlno na kateri drug način ne prevale te izgube na konsumente. V vsej pokrajini morajo biti iste cene in trgovci v najbolj oddaljenem kraju mora ne glede na svoje prevozne stroške prodajati blago po isti ceni ko detajlist v glavnem mestu, ki teh prevoznih stroškov nima. Izdani so nadalje strogi predpisi, koliko sme tehtati in kako sme biti velik ovojni papir, pregledujejo se tehtnice in vsak prestopok se kaznuje z globo par tisoč lir. Marsikateri trgovec se je skušal izogniti izgubi s tem, da je opustil prodajo blaga, pri katerem je imel izgubo. Toda takoj so nastopili fašisti, zahtevali, da prodaja to blago še nadalje ali pa mu zagrozijo z odvzemanjem koncesije in z zaporom. Globo pa je itak moral plačati. Položaj zlasti podeželskih italijanskih trgovcev je zato obupen in prav nič v skladu z ono samozavestjo, s katero se ponašajo italijanski listi, ko pišejo o obnovi trgovinskih odnošajev z drugimi državami. Zato je tudi vprašanje, kako dolgo bodo mogli s to samozavestjo še paradirati.

Na vsak način pa si je treba biti na jasnem, da zaenkrat še ni računati z obnovo normalnih trgovinskih odnošajev z Italijo in da mora zato naš izvoz še naprej gledati na to, da si drugod najde primerna tržišča. Zlasti pa je potrebno, da se naš izvoz organizira in da nastopa pri bodočih pogajanjih kot enotna celota. Nikakor pa se ne sme zgoditi, da bi si zaradi lastne neorganiziranosti kvarili cene ali plačilne pogoje. Dovolj težkih izkušenj smo že doživeli in čas je, da se iz njih nekaj naučimo.

Na Mariborski teden!

Danes dopoldne bo v Mariboru slovesno otvoren V. mariborski teden. Je to pomemben dogodek ne samo za našo severno mejo, temveč za vse naše gospodarstvo, ker dokazuje, da naši gospodarski ljudje kljub vsem razočaranjem in kljub težkim časom še niso izgubili poguma, temveč da vztrajno delajo za dvig našega gospodarstva. In razstave njih izdelkov

dokazujejo, da delajo tudi uspešno, da morejo vsako leto pokazati, da so razširili svojo proizvodnjo in ostali pri tem kvalitetni, kakor so bili. Tako je Mariborski teden vsaj en vesel žarek v teh težkih dneh in dvakrat moramo biti bolj veseli tega žarka, ker prihaja s severne meje.

V izredno težkih razmerah živi namreč naša severna meja. Tuji

Vprašanje rednega izplačavanja

pokojnini se vendarle premaknilo z mrtve točke

Naš članek, ki smo ga objavili proti nerednemu plačevanju pokojnin, je vendarle premaknil to vprašanje z mrtve točke in upanje je, da se bo ukrenilo potrebno, da bodo prejemale upokojenci svoje prejemke v redu.

Vzrok, da niso prejemale upokojenci redno vsakega 1. v mesecu pokojnin, je v tem, ker smejo finančne direkcije uporabljati za plače in pokojnine le dohodke od neposrednih davkov in davka na poslovni promet, ne pa tudi od taks, trošarin in drugih dohodkov. Dohodki od neposrednih davkov in davka na poslovni promet pa znašajo mesečno približno le 20 milijonov din, dočim potrebuje dravska finančna direkcija za plače in pokojnine mesečno 32 milijonov din. Zato mora vsak mesec prositi za posebno dotalcijo finančnega ministrstva. Ta dotalcija pa se navadno vedno zakasni in zato prejmejo upokojenci svoje pokojnine neredno in prepozno.

Sedaj pa je finančna direkcija v Ljubljani predlagala finančnemu ministru, da se odpravi čl. 11. finančnega zakona, ki določa, da morajo pristojne oblasti vse dohodke od carin, monopola, taks in drž. trošarin redno nalagati pri najbližji podružnici Narodne banke za račun finančnega ministrstva. Dokler pa se ta člen ne ukine, pa bi se mogla najti pomoč tudi na ta način, da bi dobila finančna direkcija pravico, da razpolaga tudi s temi dohodki do višine, kolikor potrebuje za redno izplačevanje mesečnih plač drž. nameščencev in upokojencev.

Upamo, da bo ta vseskozi utemeljen in nujno potreben predlog, ki ga je stavila finančna direkcija v sporazumu z banom Dravske banovine, tudi v celoti upoštevan in izveden. Resnega pomisleka proti temu predlogu itak ne more biti, pač pa govori vse polno tehničnih razlogov za izvedbo tega predloga. Predvsem pa je v interesu državne avtoritete treba prepričati, da bi prejemale upokojenci, in včasih tudi aktivni državni uradniki, svoje prejemke neredno in prepozno.

Trdno pričakujemo zato, da ne bo več nerednega izplačevanja pokojnin.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, mong. in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 1. avgusta objavlja: Uredbo o določanju odkupnih cen pšenice — Uredbo o izpremembi uredbe o začasnih ustavitvi nekaterih pravic zavarovancev zavarovalne družbe »Feniksa« — Izpremembe navodila za uporabljanje pogodbe z Družbo za zračni promet — Odločbo o mednarodnem vzorčnem velesojmu »Ljubljana v jeseni« — Odločba o zavarovanju valute za izvoz hmelja — Odločbo o ukinitvi izvozne carine na zajčjo dlako in o zvišanju carine na nogavice in naravne svile in na okvire za naočnike iz celuloida — Novo izdelane menične goliče brez besedila za inozemske kredite — Razglas o razpisu občinskih volitev v občini Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah — Objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Brezglavo početje hrvatskih kmetov

Svet in delovno šilo zastoni, kdor zgradi tvornico

Občinska uprava v Sv. Križu v Začetju (okraj Krapina) je na zahtevo svojih občinarjev sklenila, da da vsakemu tvorničarju, ki bi v občini Začetju zgradil tekstilno ali kakšno drugo tvornico, naslednje ugodnosti:

1. Brezplačno stavbišče lik ob železniški progi Sv. Križ—Začetje. Stavbišče leži tako, da je varno pred povodnjico.

2. 5000 delavcev, ki bodo brezplačno pomagali graditi tvornico.

3. 1000 brezplačnih voz, ki bodo dovažali potrebni gradbeni material.

4. Oprostitev od občinskih davščin za 10 in tudi več let.

Ta sklep občine, ki šteje 9000 prebivalcev, je nadzorna oblast tudi že potrdila. Vse podrobne informacije daje občinska uprava v Začetju, okraj Krapina.

Tako se glasi vest, ki smo jo čitali v »Jugoslovenskem Lloyd« in kateri moramo zato tudi verjeti.

Obenem pa strmeti nad kratkovidnostjo nadzorne oblasti, ki tak blazen sklep občinske uprave potrjuje! Ubogi kmetje v Zčetju, ki

mislijo, da so rojeni zato, da igrajo vlogo dobrotnika za tujega industrialca, seveda mislijo, da so napravili bog zna kako pameten sklep. Domišljujejo si najbrže, da bodo takoj vsi ljudje v vasi lepo zaslužili, kakor hitro bo začela delati tvornica in da bodo s tem plačane vse njih žrtve. Toda, ti ubogi kmetje so pozabili, da morajo zaslužek ne bo tako lep, ker bodo oni s svojo darežljivostjo zapeljali fabrikante do misli, da njim tudi ni treba plačevati previsokih mezd. Potem pa bo mesto lepega zaslužka le izmozganost in bolezen, da o drugih težkih posledicah sploh ne govorimo.

Toda na vso stvar je treba še pogledati z drugega stališča. Kako nizko v ceni je že deloma vrsta našega človeka, da se kar zastoj vdinja tujcu, le da bo čez nekaj časa prišel vsaj do skromnega zaslužka. Kako težke razmere pa morajo tudi vladati na vasi, da so takšni neverjetni sklepi mogoči! Svet, delovna sila, vprežna živina in še davčna prostost, vse je zastoj na razpolago tujemu podjet-

niku, samo če se hoče ozreti na to ubogo rajo, ki vse to ponuja! Rdečica sramu nas mora vse obiliti, da je mogoče takšno ponižanje našega naroda!

Borimo se proti navalu tujega poslovnega kapitala, pa kaj naj bo ves ta boj, če mu pa narod sam na stečaj odpira vrata, če celo pred njim poklekne in pusti, da ta kapital še stopi nanj! In to se dogaja v deželi, v kateri vsi tisti na dolgo in na široko pišejo o silni zavednosti naroda. Ta primer neverjetne uslužljivosti tujemu kapitalu je vse te slavospeve osmešil do neba in vsa tako hvalisana zavednost ni menda nič drugega kakor primitiven negativizem.

Ceprav pa se stvar ni dogodila v Sloveniji, vendar smatramo za svojo dolžnost, da zahtevamo, da se nadzorna oblast, ki je izdala tako neverjetno dovoljenje, pokliče na odgovornost. Samo še to manjka, da bodo naše vasi začele tekmovali med seboj, katera bo nudila tujim podjetnikom večje ugodnosti! Pa bomo kmalu na svoji zemlji popolni sužnji!

Zakaj nimamo trgovinske pogodbe z Argentino

Pod tem naslovom piše »Jugoslovanski Kurir« naslednje:

V zadnjem času se trudi naše poslaništvo v Buenos Airesu, da pride do pogajanj med Jugoslavijo in Argentino za sklenitev trgovinske pogodbe. Dejstvo, da še nimamo trgovinske pogodbe z Argentino, zelo škoduje jugoslovenskemu izvozu. Tako daje n. pr. Argentina Jugoslaviji uvozno dovoljenje (s pravico nakupa deviz po uradnem tečaju) samo za jelovino in hrastovino, ne pa tudi za druge vrste lesa. Če torej uvozimo bukovino, plača argentinski kupec za devizo 12 odstotkov več, poleg tega pa še nadaljnjih 8% državne takse. Na ta način se podražijo naše blago za 20%. Te podražitve pa ne bi bilo, če bi imela Jugoslavija tudi za bukovino uvozno dovoljenje s pravico nakupa deviz po uradnem tečaju. Iz teh razlogov nam v bukovini uspešno konkurira Češkoslovaška, ker je jugoslovska bukovina poleg hrastovine najbolj vreden les, ki je sposoben, da vzdrži konkurenco v Argentini.

Sedanje brezpogodbno stanje je zlasti otežkočeno s tem, ker se naša in argentinska statistika zelo razlikujeta. Po naših številkah izvozimo več iz Argentine kakor pa v njo uvozimo, dočim prihaja argentinska statistika do nasprotnega rezultata. Eden glavnih razlogov za to razliko je v tem, ker ne kupuje Jugoslavija vsega argentinskega uvoza direktno, temveč tudi

preko Londona in Trsta ter zato znaten del našega uvoza iz Argentine velja v argentinski statistiki kot izvoz v Anglijo in Italijo. Zato nam daje Argentina malo uvoznih dovoljenj s pravico nabave deviz po uradnem tečaju, kar ima za posledico uvodoma omenjeno podražitev.

Argentina ima trgovinske pogodbe z vsemi državami razen z Rumunijo in Jugoslavijo. Trgovinska pogajanja z Rumunijo pa so bila že uspešno zaključena in bo trgovinska pogodba v kratkem podpisana. Naša država je zadnja na vrsti. Zato je tem bolj potrebno, da se pogajanja čim prej začne.

Kar se tiče zlasti lesa, ni treba posebej poudarjati, kako velikega pomena bi bilo za naše gospodarstvo, če bi se olajšal izvoz lesa na tako vreden trg kakor je argentinski. Danes je že jasno, da niti ukinitve sankcij ne bo obnovila prejšnjega trgovinskega prometa z Italijo. Argentina je poleg tega ena onih redkih dežel, ki plačuje v devizah. Za popolno izkoriščanje te prednosti pa je potrebna trgovinska pogodba, po kateri bo mogoče kupcem našega blaga kupiti devize po uradnem tečaju. Jasno je, da od trgovinske pogodbe z Argentino ne bi imela korist sama naša lesna industrija, temveč tudi drugi jugoslovanski izvozniki, zlasti oni, ki izvažajo cigaretni papir, cement itd.

Anglež o nemškem narodnem socializmu

Angleško trgovinsko ministrstvo je izdalo študijo o gospodarskih razmerah v Nemčiji, ki jo je napisal britanski trgovinski svetnik pri britanski veleposlaništvu v Berlinu g. E. C. Donaldson. Poročilo se nanaša predvsem na l. 1934. in 1935.

V poročilu se med drugim pravi, Narodni socializem je vpostavil takšno politično kontrolo v vseh sferah narodnega življenja, kar je stare demokratske države ne morejo biti izumeti. V narodno-socialistični državi mora vsa gospodarska dejavnost služiti interesom celote. Poslovni interesi posameznikov se morajo absolutno podrediti splošnim potrebam države. Zasebni dobiček se

mora un. jiti ozirom splošnega blagostanja, čeprav motiv dobička ni poponoma odpravljen. Čeprav narodno-socialistična vlada izjavlja, da se ne veže na nobeno določeno gospodarsko teorijo, temveč da vedno svoje načrte prilagaja v sklad z obstoječimi gospodarskimi zmernami, je vendarle nedvomno, da je vodilno načelo gospodarske politike tretjega rajha načelo kolektivne solidarnosti nacionalnega interesa.

Izvajanje tega načela zahteva tudi žrtve. Zato se morata trgovina in industrija podvreči kontroli cen, mezde morajo ostati stare, čeprav so se dvignile cene za živila, potrošnik pa mora biti privabljen, da se odpove tudi do-

brotam, ki jih je preje smatral kot neobhodno potrebne.

Nastali so tudi novi načerti o organizaciji izkoriščanja naravnih zakladov Nemčije, da bi se Nemčija popolnoma osamosvojila od tujine tako za mirno dobo kot tudi za primer vojne. Zato so se začela v Nemčiji izkoriščati naravna bogastva brez ozira na rentabilnost tega izkoriščanja. Cilj vse gospodarske politike je torej socialen in strateški. Industrijska mobilizacija je v Nemčiji v tem namenu že izvedena ter imajo pri tem potrebe vojske odločilno veljavo.

Narodni socialisti izjavljajo, da je treba vse razredne razlike uničiti, da se zagotovi nacionalna harmonija. Zato so proti mednarodni solidarnosti delavskega razreda, vendar pa zahtevajo za delavce polno udeležbo v poslih naroda. Interesi delodajalcev in delojemalcev se presojajo enako. Eni ko drugi se morajo podrediti interesom nacionalne skupnosti. Zato ne sme biti v Nemčiji stavk, ne izprtja delavstva in ne meddnih sporov.

Zanimivo je, da je povprečna mezda in plača v Nemčiji mnogo manjša ko v državah, ki veljajo kot bolj revne od Nemčije. Vendar pa ljudje tega ne občutijo, ker je rezultat uspešne kolektivne organizacije in množestvene popotrošnje. Kdor bi sodil socialno stanje v Nemčiji le po višini mezd in plač, bi sodil napačno, ker prejema posameznik v Nemčiji mnoge stvari in usluge, ki se v drugih državah odštejejo od plače, dočim jih dobiva v Nemčiji zastoni.

Nenavaden uspeh je dosegel narodni socializem v Nemčiji s tem, da se mu je posrečilo znižati število brezposelnih od 6 na poldrug milijon. Mlade moči dobe zaposlitve v podjetjih in pri delih, ki so bolj na socialni ko na komercialni podlagi. Brezposelnost je bila torej v Nemčiji znižana predvsem na umeten način.

Politične vesti

Cankov, ki z vso energijo organizira bolgarski fašizem, je imel na banketu svojih pristašev velik govor, v katerem je podal program svoje stranke tako glede notranjega zunanje-političnih vprašanj. Cankov je izjavil, da je za demokratsko ustavo, toda ne za takšno, kakršna je bila prej, ker je ta samo pomagala političnim spekulantom. Bolgarska mora dobiti močno vlado, ki bo zajamčila zasebno lastnino, nastopila proti parazitskemu kapitalu, dvignila kmetijstvo in reorganizirala vso upravo.

Glede zunanje politike je dejal Cankov, da je sicer za revizijo mirovnih pogodb, da pa hoče doseči to revizijo na mirnem način. Ni res, da bi bil nasprotnik Jugoslavije, temveč hoče doseči zblizanje z Jugoslavijo na podlagi medsebojnega spoštovanja. S konkretnimi dokazi bo to svoje stališče tudi dokazal. Nikakor pa ne dopušča, da bi bila politika zblizanja z Jugoslavijo le monopoli nekkih skupin.

Avstrijski hitlerjevci so uporabili prenos olimpijske bakle za veličanske demonstracije za priključitev Avstrije k Nemčiji. Posebno velikanski razmah so dosegli te demonstracije na Dunaju. Heldenplatz, kjer so bile glavne olimpijske svečanosti, je zasedlo okoli 100.000 hitlerjevcev. Ko je tekač prinesel baklo in jo dvignil knezu Starhembergu, so vsi dvignili roke po hitlerjevsko v nemški pozdrav, po vsem ogromnem trgu pa je bilo slišati samo klice: »Heil Hitler!« ter »Ein Volk ein Staat!« Starhemberg je hotel govoriti, pa čeprav je govoril direktno v mikrofon, ga zaradi krikov hitlerjevcev ni bilo slišati. Policija je v začetku skušala nastopiti proti hitlerjevcem, toda bila je brez moči. Nato so priredili hitlerjevci velike demonstracije po Dunaju, ki so trajale do ranega jutra. Policija je aretirala celo vrsto hitlerjevcev.

Avstrijska vlada je takoj nato preklicala vse amnestije hitlerjevcev ter opozorila sodišča, da so bile vse amnestije samo pogojne in morajo zato sodišča v vsakem posameznem primeru odločiti, če se dovoli amnestija ali ne. Avstrijski vladni krogi trde, da so bile demonstracije organizirane od nemških hitlerjevcev in da je prišel tudi denar za te demonstracije iz Nemčije.

V Španiji se pripravljajo odločilna bitka za Madrid, kakor se poroča tako iz vladnega ko iz uporniškega tabora. General Mola je izjavil, da ne more več čakati na prihod četa generala Franca, temveč da bo začel z ofenzivo proti Madridu, da napravi konec prelivanju krvi. Vlada pa je poslala proti uporniški vojski okoli Saragose tri močne kolone vojaštva, ki naj zavzamejo Saragoso.

Vedno večja je nevarnost, da bo španska revolucija povzročila tudi mednarodne konflikte. Ker je Francija poslala letala in municijo španski vladi, so začele sedaj podpirati z orožjem upornike Nemčija in Italija. Poleg tega je tudi Anglija dovolila svoboden izvoz orožja v Španijo. Francoska vlada pa je izjavila, da sicer ostane strogo nevtralna, da pa ne more prepričati, če zasebne tvornice pošiljajo orožje v Španijo.

Uporniki poročajo, da so prešli v ofenzivo in da so dosegli tako na južni fronti in pred Madridom znatne uspehe. Pri Saragosi je večji oddelek vladnih čet padel v zasedo upornikov, ki so s strojnimi pokosili ves oddelek. Uporniki tudi trde, da je padla Valencija v njih roke. Ta vrst pa še ni potrjena.

Italija aktivno podpira španske upornike, kakor trde nekatere vesti iz francoskega Maroka. Od petih tujih tromotornih letal, ki so letela nad Marokom, je moralo eno letalo pristati zaradi defekta na francoskem ozemlju, drugo pa tik na francosko-španski meji. V prvem so bili v civiliste preoblečeni trije italijanski letalski oficirji, v drugem pa jih je bilo pet. V francoskih vladnih krogih naglašajo, da bi bilo Franciji čisto nemogoče, da ostane nevtralna, če bi se izkazalo, da Italija aktivno podpira upornike.

Italija je izjavila, da je pripravljena sodelovati na locarnski konferenci. Tudi Nemčija je pripravljena udeležiti se te konference, zahteva pa naslednje: pogajanja se morajo omejiti le na zapadno-evropska vprašanja, k pogajanjem se ne smejo pritegniti srednje in vzhodno-evropske države, zlasti pa ne sme sodelovati pri novem evropskem paktu sovjetska Rusija.

Potrjuje se poraz vladnih čet pred Saragoso. Delavske čete so se borile sicer hrabro, bile pa so slabo disciplinirane in tudi slabo oborožene, kar so uporniki dobro izkoristili.

Anglija in Francija bosta najbrže v španski državljanski vojni posredovali, če bi trajal sedanji teror še naprej. Anglija je zlasti vznemirjena, ker bi mogla zmaga levičarjev silno neugodno vplivati na Portugalsko, ki je v trdnem zavzetstvu z Anglijo. Portugalski zunanji minister, ki je prišel zaradi španskih dogodkov v London je na to nevarnost zlasti opozoril.

Potrebna pa bo postala intervencija velesil tudi v Tangerju, kjer je položaj zaradi vsidranih španskih vojnih ladij, ki so na strani vlade, zelo napet. Vsaki intervenciji pa se upira Italija, ki se boji, da bo Francija uporabila to priliko in zasedla Tanger, ki pa že dolgo diši Italiji.

Članom Avto-kluba

Selekija prodajalcev bencina na drobno v Ljubljani sporoča, da z ozirom na ugodno rešitev spornega vprašanja med prodajalci bencina in petrolejskim tvrdkami, dobijo člani Avto-kluba zopet bencin na običajne bone s popustom 30 par, in sicer na naslednjih črpalkah: Gorec, Tyrševa cesta, Bohine, Tyrševa cesta, Jugo-auto, Tyrševa cesta, Laznik, Gosposvetska cesta, I. Knez, Gosposvetska cesta, I. Jelačin, Emonska cesta, Josip Stupica, Slomškova ulica, Karel Češnovar, Karlovska cesta, Josip Marinko, Prisojna ulica, I. Perdan, Krekov trg, R. Demšar, Miklošičeva cesta, ter Stanko Rozman, Št. Vid pri Ljubljani.

Oprostitev plačila občinske trošarine in občinske uvoznine

velja za blago, ki se vskladišči v javno skladišče, s katerim v Ljubljani obratuje tvrdka: Javna skladišča, družba z o. z. v Ljubljani na Tyrševi cesti 33,

Dokler leži blago v tem skladišču in se iz skladišča ne uvozi v rajon občine Ljubljane. Za količine blaga, ki se iz javnega skladišča izvozijo v kraje izven Ljubljane, se ne plača niti mestna trošarina, niti mestna uvoznina. Tako se glasi sklep trošarinskega odbora mestnega sveta z dne 24. junija t. l., o čemer je bila obveščena uprava javnega skladišča z odlokom mestnega poglavarstva VII/T št. 273/36 z dne 8. julija t. l. Ta ugodnost pa ne velja za blago, ki je v prostorih, ki so posameznim strakam dani v najem, ker to blago ni v evidenci skladiščne uprave in pod njeno zaporo.

Tarifa občinskih davščin na blago je razdeljena v 2 dela. Blago postavk 1-26 je podvrženo občinski trošarini. Za to blago je mestna občina že do sedaj dovoljevala prosto skladišče. Za blago, ki je podvrženo občinski uvoznini, je pa občina v načelu odklanjala davka prosto vskladiščenje. Sedaj je pa tudi blago, ki je povrženo uvoznini, prosto plačila te davščine, toda le, ako je vskladiščeno v javnem skladišču in dokler se iz skladišča ne uvozi v rajon občine ljubljanske, dočim so količine, izvožene iz skladišča v kraje izven Ljubljane, občinske uvoznine proste.

Na to se opozarjajo vsi trgovci in industrialci, katerim je povzročila veliko neprijetnost okolnost, da so morali do sedaj plačevati občinsko uvoznino tudi za one količine, katere so prodali odjemalcem v krajih izven Ljubljane. Temu se morejo sedaj izogniti, ako izročijo blago v shranitev javnemu skladišču, ki je po zakonu o javnih skladiščih dolžno blago skrbno čuvati in ga iz skladišča oddajati le na osnovi naročil deponentov po določilih pravilnika javnega skladišča. Na to se opozarjajo tudi oni, ki kupujejo z blagom, podvrženim trošarini, ki iz kateregakoli razloga do sedaj niso mogli dobiti od občine dovoljenja za prosto skladišče in ki se sedaj tudi plačila trošarine lahko osvobodijo za količine, katere prodajo izven Ljubljane, ako blago vskladiščijo v javno skladišče.

Informacije o pogojih vskladiščenja blaga v javnem skladišču daje skladiščna pisarna v Ljubljani, Tyrševa cesta 33.

Črna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo to okrožnico o otvorenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 1. julija do 15. julija 1936.

Otvorjeni konkurzi:

Savska banovina: Fischer Elza, Kustošija, Kr. Aleksandra 5; Friedrich Maks, Goričane; König Sigmond, Zagreb, Hlica 20; Vidoni, zapuščina po Sigmundu in Valeri-

Pelikan terpentinovo milo za namakanje perila pa Radost peric

ji, Sv. Klara; Walter Peter, neprot. trg. žitaricama, Dalj.
Primorska banovina: Morpurgo Izak, Split, Rika vdova Morpurgo, last. neregistr. radnje.
Drinska banovina: Steiner Herman, Tuzla.
Donavska banovina: Umjetni mlin Kolomana Pfeiffera, Bajnok.
Razgllašene prisilne poravnave:
Savska banovina: Jedjud Ivan, Zagreb, Tratinska ulica 60; Novak

Franjo, krojaški obrtnik, Zagreb, Maksimirska cesta 16 a.
Primorska banovina: Dizdarević Hasan i Salka, Bitina.
Drinska banovina: Levi Moric J., Brčko; Maestro Sarina, roj. Pappo, Sarajevo, Husrefbegova ulica.
Donavska banovina: Grbić Todor, Zabalj; Nikolić Milisav, Smederevo.
Moravska banovina: Kojadinovića Stevana žena Zorka, Jagodina.

Trgovet izpolni dolžnost, če naroči prvič in poмага plasirati

Končana konkurzna pestopanja:
Savska banovina: Rukavina Ante, Zagreb.
Drinska banovina: Djurić Ljubomir, Šabac; Rabasović Dragulin, Valjevo; Stanković Vojislav, M. M. Lug.
Zetska banovina: Todosijević Milun, Novi Pazar.
Donavska banovina: Gedelovski Andrija, Kisač; Prokić Petar, Rača; Radojčić Milivoj, Mislodjin.
Moravska banovina: Sibinović Vojislav, pek, Čuprija.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo Dolničar & Richter LJUBLJANA

Potrjene prisilne poravnave izven konkurza:
Savska banovina: Gomboš Andrija, Osijek; König Sigismund, Zagreb.
Vrbaska banovina: Tomašević Rozalija, Bos. Novi.

Nedelja, dne 2. avgusta ob 9.00: Blagoslovitev novega broda pri Mariborskem otoku. Ob 9.00: Velik zbor gasilcev na Glavnem trgu, sveta maša in blagoslovitev novega rešilnega avtomobila. Ob 10.30: Sprejem udeležencev mednarodne ciljne vožnje Motošport-kluba »Pohorje« na Trgu svobode. — Od 11.00 do 12.00: Promenadni koncert na razstavišču. Ob 12.00: Gasilske, protiplinske in protiavijske vaje na objektih Mariborskega gradu. Ob 14.30: Mednarodna pohorska gorska dirka Motošport-kluba »Pohorje«, start v Reki, cilj pri Pohorskem domu. Ob 15.00: Medmestna plavalna tekma Zagreb—Maribor na Mariborskem otoku. Ob 16.00: Predvajanje gasilskega in protiplinskega poučnega filma v Grajskem kinu, nato gasilska veselica na razstavišču. Od 16.30 do 18.00: Promenadni koncert na razstavišču. Ob 20.00: Razdelitev nagrad zmagovalcem pohorske dirke v hotelu »Orel«. Od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Ponedeljek, dne 3. avgusta od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Torek, dne 4. avgusta ob 20.30: Koncert narodnih pesmi v mestnem parku. Izvajajo združeni moški zbori Ipavčeve pevske župe, dirigira prof. Vasilij Mirk. Od 21.30 do 23.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Sreda, dne 5. avgusta od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Četrtek, dne 6. avgusta ob 19.00: Stafetni tek skozi mesto, start v Ljudskem vrtu, cilj na Trgu svobode. Prehodno darilo Mariborskega tedna. Od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Petek, dne 7. avgusta od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Sobota, dne 8. avgusta od 16.30 do 17.00: Promenadni koncert na razstavišču. Ob 20.00: Predstava »Slehernik« od H. v. Hoffmannsthal-Zupančiča v Ljudskem vrtu. Predvaja Ljudski oder v Mariboru. Od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Nedelja, dne 9. avgusta ob 7.00: Lovsko-strelske tekme Lovskega društva v Mariboru na vojaškem strelišču. Traja ves dan. Ob 9.00: Medmestni tenis turnir Graz—Maribor na igriščih ISSK Maribora. Ob 9.00: Medmestni lahko atletski dvoboj Graz—Maribor na stadionu SKZ Železničarja. Ob 9.00: Nagradno tekmovanje jadralnih modelov, start na Kalvariji. Od 9.30 do 13.: Medmestna šahovska tekma Graz—Maribor na 20 deskah v spodnji kazinski dvorani, nadaljevanje popoldne od 14.30 do 16.30. Ob 10.00: Veslaška tekma s startom pri Fali in ciljem pri čolnarni Veslaškega kluba na Pristanu. Od 11.00 do 12.30: Promenadni koncert na razstavišču. Ob 15.00: Mednarodna krožna dirka Moto-kluba »Maribor«, Maribor—Kamnica, start in cilj Vrbanova ulica. Ob 15.00: Predstava »Slehernik« v Ljudskem vrtu. Ob 15.00: V slučaju lepega vremena start jadralnih letal Mariborska koča—Maribor—Tezno in tekmovanje motornih modelov na Teznom. Ob 15.00: Mednarodni propagandni nastopi lahkoatletov na Mariborskem otoku. Od 16.30 do 18.00: Promenadni koncert na razstavišču. Ob 16.30: Nogometna tekma reprezentanc nogometnih sodnikov Ljubljane in Maribora na igrišču SK Rapida kot predtekma. Ob 18.00: Mednarodna nogometna tekma GAK, Graz—reprezentanca ISSK Maribora in Rapida na igrišču SK Rapida.

V nedeljo, dne 9. avgusta bo ob 15.00 v Rušah na letnem gledališču ljudska igra Vekoslava Janka »Pohorski kmetje«. Od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Sirite »Trgovski list«!

Naša zunanja trgovina v I. polletju 1936

V katere države smo izvažali in v katere uvažali

Lansko leto smo izvozili največ blaga v Italijo ter je bila Italija z 20750% na prvem mestu našega izvoza ter so ji sledile Nemčija s 16.88%, Avstrija s 14.49% in Češkoslovaška s 14.32%. Letos pa se je slika popolnoma izpremenila ter je stopila na prvo mesto Nemčija s 25.44%, nakar ji slede: Avstrija s 15.91%, Češkoslovaška s 14.61%, Anglija s 6.92%, Madjarska s 6.29 in Belgija s 5.77 odstotka, dočim je Italija šele na 11. mestu.

Ves naš izvoz v teh 6 držav je znašal po vrednosti 1.222.5 milijona din ali 74.94% vsega našega izvoza. V klirinške države (to je v 14 držav) pa smo izvozili blaga za 1.320.6 milijona din ali 80.95% vsega našega izvoza.

Tudi pri uvozu je Nemčija na I. mestu s 23.55% vsega našega uvoza. Nato ji slede: Češkoslovaška s 17.35, Anglija z 11.44, Avstrija z 10.21, Združene države Severne Amerike s 6.07, Francija s 3.18 in Madjarska s 3.04%. Ves naš uvoz iz klirinških držav je znašal 1.373.5 milijona din ali 68.69% vsega našega uvoza.

Podrobna slika našega izvoza in uvoza v klirinške države je naslednja:

	izvoz	uvoz	razlika
	v milijonih din		
Nemčija	415.1	471.1	- 56.0
Avstrija	259.5	204.2	+ 55.3
Češkoslovaška	238.3	237.1	- 1.2
Madjarska	102.5	60.8	+ 41.7
Belgija	94.2	59.3	+ 34.9
Grčija	62.2	37.3	+ 24.9
Francija	36.8	63.6	- 26.8
Švica	35.5	49.8	- 14.3
Italija	32.2	0.3	+ 31.9
Španija	19.7	10.6	+ 9.1
Romunija	12.3	38.6	- 26.7
Poljska	6.1	26.5	- 20.4
Turčija	4.0	1.5	+ 2.5
Bolgarska	2.1	3.4	- 1.3

Naš pasivni saldo s klirinškimi državami je znašal torej 53.6 milijona din. Ker pa je bila naša zunanja trgovina v prvem letošnjem polletju pasivna za skupno 369.2 milijona din, odpade od tega salda na neklirinške države 316.6 milijona din, in sicer smo bili pasivni proti Angliji za: 116.1, Združenim državami Sev. Amerike 65.5, Egiptu 26.9, Britanski Indiji 36.0, Braziliji 28.8, Argentini

16.2, Novi Zelandiji 15.2, Švedski 5.5, Japonski 14.6, Urugvaju 7.8, Nizozemski 5.2 in Malaški za 7.2 milijona din.

Naša trgovina z Italijo

je zaradi sankcij silno padla ter je bila največja v mareu, a še takrat ni dosegla več ko 7.2 milijona din. Se mnogo manjši pa je bil naš uvoz iz Italije, saj ni dosegel vse prvo polletje več ko 300.000 dinarjev. Kako je naša zunanja trgovina z Italijo v primeri s prejšnjimi leti nazadovala, kažejo naslednje številke. V milijonih din

	prvo polletje	izvozili	uvozili	saldo
1934	402.4	282.5	+ 119.9	
1935	363.9	221.3	+ 142.6	
1936	32.2	0.3	+ 31.9	

Dvig našega izvoza v Nemčijo

Naš izvoz v Nemčijo se je sicer podvojil, še v večji meri pa se je povečal naš uvoz iz Nemčije, ker smo bili zbog svojih zamrzlih terjatev prisiljeni kupovati blago v Nemčiji, ker je bil to edin način, da smo prišli do svojega denarja. Pod takšnim diktatom stoječa zunanja trgovina pa seveda ne more biti za nas posebno rentabilna. Gibanje naše zunanje trgovine z Nemčijo kažejo naslednje številke (vse za prvo polletje in v milijonih din):

	izvoz	uvoz	saldo
1934	203.2	245.2	- 42.0
1935	299.6	264.8	+ 34.8
1936	415.1	471.1	- 56.0

Navajamo še nekaj končnih številke naše zunanje trgovine v prvih polletjih z drugimi državami:

Avstrija:			
	izvoz	uvoz	saldo
1934	283.3	216.3	+ 67.0
1935	257.3	212.0	+ 45.3
1936	259.5	204.2	+ 55.2

Češkoslovaška:			
	izvoz	uvoz	saldo
1934	105.0	193.1	- 88.1
1935	254.2	212.3	+ 41.9
1936	238.4	347.1	- 108.7

Program jubilejnega V. mariborskega tedna

Za letošnjo jubilejno prireditvev je sestavljen zelo pester program, ki bo zadovoljil prav gotovo vse obiskovalce Mariborskega tedna. **Sobota, dne 1. avgusta ob 10.30:** Slavnostna otvoritev jubilejnega V. Mariborskega tedna na raz-

stavišču. Od 10.30 do 12.00: Promenadni koncert na razstavišču. Ob 21.00: Gasilska bakljada po mestu, nato gasilska veselica na razstavišču. Od 20.30 do 22.00: Promenadni koncert na razstavišču.

Blumova vlada v nemški luči

'Völkischer Beobachter' o reformah francoske levičarske vlade

Glavni organ nemških narodnih socialistov »Völkischer Beobachter« je objavil daljši dopis iz Pariza o socialnih in finančnih reformah Blumove vlade. Dopis zasluži tem večjo pozornost, ker so nemški narodni socialisti načelno nasprotovali levičarski vladi ter zato odtehta njih objektivna sodba tem več. V prepričanju, da bomo s tem objektivnim poročilom zelo ustregli svojim bralcem, ga objavljamo v celoti.

Zakonska poveljena pred počitnicami

Francoski senat in zbornica sta zelo marljivo delala na sprejetju cele vrste zakonskih načrtov, ki jih je predložila Blumova vlada glede raznih velikih socialnih, gospodarskih in finančnih vprašanj. Senat je moral v zadnjih dneh dokončati še zakonske predloge o ustanovitvi pšeničnega urada, nacionalizacije oborožitvene industrije ter reforme pravil Francoske banke. Zbornica pa je morala v drugič sklepati o obvezni dolžnosti prijave dobroimetij v tujini in o vseh treh preje omenjenih zakonskih predlogih. Obe zbornici imata nadalje še pred seboj razpravo glede predloga o javnih delih — da navedemo le najvažnejše zakonske predloge vlade. Kabinet pa bo v prihodnjih dneh predložil parlamentu še neke druge predloge, ki naj pomagajo izvozni industriji, srednjemu stanu in nekaterim drugim zaradi krize najbolj prizadetim krogom. Z vsemi temi predlogi vlada zelo hiti in če bo šlo po njeni želji, bodo vsi ti predlogi do 31. julija sprejeti, nakar odidele zbornica in senat za najmanj šest tednov na počitnice. Takrat pa se bo tudi začela velika preizkušnja za zakonodajno delo ljudske fronte.

O novih potih francoske levice

Kdor čita z zaupanjem samo veliki tisk francoske desničarske opozicije, bi moral že tedne dolgo misliti, da stoji Francija gospodarsko in finančno na robu propada in da se bo vsak hip zavalila v ta prepad. Prenagljava, dostikrat zelo pomanjkljivo pripravljena in izdelana reformna zakonodaja Blumove vlade je brez dvoma postavila francoski socialni, gospodarski in zlasti finančni razvoj pred mnoga in zelo velika vprašanja. Moglo bi biti tudi narobe — toda objektivni opazovalec bo moral konstatirati, da ni brezpogojno treba, da bi tudi res šlo narobe. Kajti le ni tako, kakor da bi dajala vlada francoske ljudske fronte izglasovati po parlamentu same nezaljšane reforme, ki bi imele značaj svetovnih senzacij, ali da bi vse te z uredbami dekretirala ali jih drugače uvedla.

Mnogo teh stvari, kar jih je dobil francoski delavec v zadnjih tednih s pomočjo ljudske fronte, uživa industrijski delavec v drugih državah že davno, ne da bi gospodarstvo teh držav zaradi tega propadlo. Na primer: koalicijska pravica. Nadalje pravica do vsakoletnega od delodajalca plačanega dopusta. Pa tudi 40 urni tednik je dosedaj šele teoretičen zakon: njegova praktična uvedba naj šele pride, in sicer polagoma ter z vso previdnostjo. Ta tednik je bil sklenjen predvsem zato, da bi se moglo zaposliti več brezposelnih — število brezposelnih se namreč v Franciji še vedno veča. Za zaposlitev drugih brezposelnih se bo začel izvajati velik načrt za javna dela, zlasti z gradnje cest. Tudi na tem polju ne bo dosegla Fran-

cija nobenega priznanja originalnosti. Velikih poviškov mezd v francoski industriji in njih vpliva za dejanski zaslužek ročnih delavcev tudi še ni mogoče presoditi, saj se dvigajo cene na vsej črti. Končno: namera, da se s pomočjo pšeničnega urada utrdi cena pšenice, kar naj napravi konec špekulaciji, to so druge države Franciji že davno praktično pokazale.

Tuji vzori

Če si ogledamo te reforme natančneje, bomo hitro opazili, v kako veliki meri se je ravnala francoska ljudska fronta po tujih vzorih, zlasti po nemškem. Da tega noben francoski marksist ne prizna, ne izpremeni nič na tem neutajljivem dejstvu. Velika razlika v primeri z Nemčijo pa je v tem, da ni zakonodajno delo ljudske fronte polagoma in organsko zrastle in dozorelo, temveč je bilo v nekaj tednih sistematično anorganično zgrajeno, pri tem pa so se malo upoštevale neskončne variacije tako kompliciranega socialnega in gospodarskega telesa, kakršni so v Franciji. Druga, še bolj važna razlika je v dejstvu, da se izdajajo zakoni in dekreti Blumove vlade sicer v okviru natančno orisanega programa, da pa program sam ni A in O (začetek in konec) trajno trdno zvezane velike večine francoskega naroda, temveč le kodifikacija kompromisa njegovih treh največjih strank. »Ljudska fronta« nikakor ni zbiralnice vseh energij teh treh strank temveč samo firma njene prve koalicije.

Kompromisna zveza

Te tri velike stranke zavzemajo zelo različno stališče do programa ljudske fronte.

Za radikalne socialiste, to meščansko-kmečko levičarsko stranko, pomenijo socialne, gospodarske in finančne točke tega programa brez dvoma višek pristankov, ki jih more stranka dovoliti obema marksističnima strankama.

Za socialiste in komuniste pa so te točke samo prva pripravljajna izpolnitev zahtev njih pristašev, po uresničenju teh pa se bo korakalo naprej — in sicer tja, kjer so radikalni socialisti v defenzivi in kjer morajo biti v defenzivi.

Vse tri stranke označujejo zelo jasno meje teh možnosti že tedne dolgo z opozorilnimi tablam.

Radikalni socialisti: proti zasledbi podjetij po delavcih, proti zvetenim stavkam in proti razlastitvam brez odškodnine.

Komunisti: proti omejevanju stavkovne svobode, proti uporabi vsakega nasilja proti delavcem, proti dvigu cen in večji davčni obremenitvi širokih množic, toda za večje obdačenje velike posesti.

Socialisti drže sredino med obema in posredujejo, kar jim zelo olajšuje posebnost tehnične konstrukcije Blumove vlade (uvedba važnih ministrstev brez listnice za posredovanja in vzpostavljanja zvez

med strankami.) Gospodarsko in socialno so socialisti bližji komunistom, politično pa kot zagovorniki neomejene formalne demokracije mnogo bližji radikalnim socialistom, s katerimi se v glavnem strinjajo tudi glede finančne politike.

Komunisti pa resno ugovarjajo finančnim manevrom desničarskega socialista Auriola in streme — v daljni bodočnosti — po samovladi. Vsa ta dejstva je treba imeti pred očmi — toda zaenkrat preživlja ljudska fronta še svojo pomlad in še dolgo ni prišla do te točke, da bi zaklicali radikalni socialisti: Do tu, pa ne dalje!

Prvi učinki eksperimenta

Dosedanji praktični uspeh ljudske fronte je v tem, da je omogočila širokim slojem delojemalcev neko olajšanje njih položaja v vsej Franciji ter v tem pogledu nekoliko odpravila veliko zaostalost Francije v primeri z mnogimi drugimi deželami. Ukrepji v korist brezposelnih, kmetijskih delavcev ter malomeščanskih slojev pa so skoraj še vedno le na papirju. Glavna pomanjkljivost reform ljudske fronte je v prenehanosti njih uvedbe in v brezmejnem shematizmu celotnih ukrepov, radi česar je tudi dvomljiva njih trajnost v sedanji obliki. Te pomanjkljivosti so že težko pretresle široke sektorje francoskega gospodarstva in francoskih financ ter izpreminjajo reforme zaenkrat le v eksperiment. Pri tradicionalni posebnosti francoskih razmer je odvisen uspeh eksperimenta, kaj bodo prinesli prihodnji meseci glede cen, kreditov in državnega gospodarstva.

Cene rastejo v Franciji že tedne dolgo počasi, toda neprestano. Dvigajo se neenotno, toda obsežnost tega prvega vala dviganja cen postaja vedno bolj jasna. Splošen dvig cen se bo najbrže ustavil pri 15% dvigu. Uvedba 40 tedenskega urnika, ki bo povprečno zahtevala 6 delavcev tam, kjer je bilo doslej 5 delavcev in nameravane višje cene za pšenico, to bo povzročilo drugi val druginje. Šele ko bo ta val minil, bo mogoče presoditi, za koliko se je dejansko dvignil zaslužek francoskega delavstva. Po začetnem kolebanju je Blumova vlada opustila direkten boj proti dviganju cen. Sedaj se omejuje na regulacijo in omejitve cen na resnično podražitev produkcijskih stroškov. Vse gibanje cen se seveda ne razvija avtomatično, temveč skokoma, ter z neštivilnimi trenji v francoskem gospodarskem telesu. Najbolje se pri tem odreže velika industrija, ki se more opirati še vedno na svoje mogočne kartele. Srednja in mala industrija, ki tvori 65 odstotkov vse francoske industrije, zaostajati kot finančno slabši in iščeta pomoči pri državi. Ze celo pa r' na nobene možnosti izvozna industrija, da bi diktirala višje cene svojim odjemalcem, ki bi pač

namesto iz Francije čisto navadno iz drugih držav jemali potrebno jim blago. Isto velja tudi za paroplovbo, pristanišča in podobno, ki vsi iščejo pomoči pri vladi.

Deficit v državnem gospodarstvu

Finančni minister Auriol je do poznavelec svojega resora in tudi nobena slabotna osebnost, seveda pa je le slabšeji ko celotna vlada. Od vseh strani mu prihajajo njegovi ministrski tovariši z novimi in vedno večjimi zahtevami. Trgovinski minister zahteva premije in davčne popuste za izvozno industrijo v višini stotin milijonov frankov, minist' za javna dela zahteva za tri leta kar 20 milijard, minister za narodno obrambo 1100 milijonov: odkup zasebne oborožitvene industrije, kmetijski minister 2 do 3 milijard za financiranje žetve. Pri tem pa je prevzel Auriol deficiten državni proračun, čigar primanjkljaj se je zbog revizije Lavalovih polletnih kreditov znatno povečal.

Z reformo pravil Francoske banke si je prisvojil odločitev o kreditni politiki emisijske banke. Njeno kreditno dovoljenje bo znatno razširil. Pocenil je njen kredit z raznižanjem obrestne mere v treh tednih od 6 na 3 odstotke. Dvignil je s tem vrednost rentnih tečajev ter s tem povzročil na borzi dvig tečajev, kjer so zaradi junijskega pesimizma industrije tečaji že padali. Na tem ozadju si izposodi: najprej 1250 milijonov frankov predjema pri emisijski banki na 4 in 3 in pol odstotno enoletno kratkoročno posojilo, od katerega pričakuje 10 milijard frankov. Posojilo je v razpisu. Vsi pa že vedo, da si bo izposojal še naprej. Tako 4 milijarde za javna dela, potem bodo razpisane obligacije za poddržavljenje oborožitvene industrije itd. Kam naj to privede?

Stranke in interesenti

Francija je ena najbolj dragih držav v Evropi in še se dvigajo cene in se bodo zaradi 40 urnika dvigale še nadalje. Kredit emisijske banke bo razširjen. Obtok bankovcev se dviga. Primanjkljaj v drž. proračunu se veča. Vlada si izposojuje milijarde novega denarja. Opozicija in najvažnejši angleški gospodarski listi izjavljajo: to je ortodoksna pot k razvrednotenju. Odkar se cene v Franciji dvigajo, ima možnost razvrednotenja franka drug obraz. Od vseh treh strank ljudske fronte so komunisti tisti, ki neprestano protestirajo proti razvrednotenju in inflaciji ter s tem vlado nujno silijo, da gospodari od danes na jutri. Račun komunistov je političen in preprost: brez razvrednotenja ter z upoštevanjem naravnega gibanja cen treba mobilizirati s premoženjsko oddajo mesto s posojili dele gospodarske substance ter jo vreči v tekočo porabo, kajti s tem bo izpodkopana pozicija kapitala.

Radikalni socialisti in socialisti pa so bolj pod vplivom interesov rentnikov: hoteli bi se izogniti razvrednotenju in gospodarske substance ne razkrojiti. Vlada pa poskuša z razširjenjem državnega in bančnega kredita emisijske banke in s tako imenovano okrepitvijo kupne moči množice doseči splošno življenje gospodarskega življenja. Upa, da bo tempo potrošnje blaga povečal njih promet ter da se bodo na t način pocenili stroški proizvodnje ter se boljši položaj delavstva s tem zo-

pet izravnal. Ker pa je v bistvu navezana na politiko izposojanja, nastaja veliko vprašanje: do kakšne mere in do kdaj ji bodo posojali tisti, ki morejo nekaj posoditi? In če bo tu dosežena meja možnosti: ali pridejo prisilni ukrepi ali pa razvrednotenje?

Razvoj stvari še ni dozorel tako daleč, da bi si morala Blumova vlada že praktično postavljati to vprašanje, čeprav pa vidi, da v ozadju to vprašanje že vstaja.

DANES

KONCERT
vojaške godbe na vrtu hotela
UNION

JUTRI V
NEDELJO

KONCERT
vojaške godbe na vrtu hotela
BELLEVUE

Naše terjatve v Italiji

Italijanska vlada je mnenja, da so prenehale veljati vse trgovinske pogodbe z državami, ki so izvajale sankcije. Prav tako je italijanska vlada mnenja, da so izgubili veljavnost tudi vsi sporazumi o načinu plačanja blaga. Vse te dogodbe je treba skleniti po mnenju Rima znova. Nadalje se iz Italije poroča, da bo Italija najprej uredila vprašanje italijanskih plačil z državami, ki niso izvajale sankcij, nato z državami, s katerimi ima sklenjene klirinške sporazume in šele potem z vsemi drugimi državami. Če bi to stališče obveljalo, potem bi prišla naša država v drugo skupino držav, s katerimi se bo Italija pogajala glede ureditve plačilnega prometa. Tu pa se govori le o terjatvah naših izvoznikov, ki so bile plačane po italijanskih trgovcih pri Nacionalnem zavodu v Rimu po 18. novembru 1935. Čisto nerešeno pa je še ostalo vprašanje, kako se bo uredilo plačilo naših terjatev, ki so iz prejšnjega datuma. Rimski zavod je odgovoril naši Narodni banki, da se to vprašanje sedaj proučuje ter da bo v kratkem rešeno.

Upamo, da bo rešeno tako, da bodo varovani interesi naših izvoznikov.

Stanje naših kliringov

Po poročilu Narodne banke z dne 29. t. m. je bilo stanje naših aktivnih kliringov naslednje:

Naše terjatve proti Nemčiji so narasle od 20'3 na 20'76 milijona mark.

Naš saldo proti Turčiji se je dvignil od 1'11 na 1.25 milijona francoskih frankov.

Naše terjatve proti Italiji so se znižale od 40'2 na 40'44 milijona lir.

Saldo proti Bolgarski je ostal skoraj neizpremenjen in je znašal 131.000 din.

Stanje našega kliringa z Grčijo se je znižalo od 44'44 na 43'44 milijona drahem, naše blokirane terjatve pri Grški banki pa so se dvignile od 42'42 na 42'53 milijona drahem.

Licitacije

Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje za oddajo adaptacijskih del na banovinskem posestvu v Svečini II. javno pisмено ponudbeno licitacijo na dan 10. avgusta ob 11. uri dopoldne v pisarni tehničnega razdelka sreskega načelstva v Mariboru. Ponudbe v obliki popusta na vsote odobrenega proračuna, ki znaša: 1. za mizarska dela din 84.031.20, 2. za pečarska dela din 76.266.80, 3. za vodovodno instalacijo din 72.041 4 pare in 4. za elektroinstalacijo din 41.881.—.

OBIŠČITE
JUBILEJNI

5. MARIBORSKI TEDEN

od 1. do 9. avgusta 1936

Pod pokroviteljstvom Nj. Kr. Vis. kraljeviča Andreja
(50% popusta na železnicah od 30. julija do 11. avgusta 1936)

Velika gospodarska in kulturna revija!
Industrija - Tekstil - Obrt - Trgovina - Kmetijska razstava - Pokušnja vin - Velika gasilska razstava in gasilski kongres - Jadrarno in motorno letalstvo - Protiplinska obramba - Filatelistična razstava in borza znamk - Zgodovina - Umetnost - Socialno skrbstvo - Tujski promet - Žena v obrti - Modna revija - Akvartistična - Kuncerejska - Golobarska razstava - Kongresi - Koncerti - Sport - Veselični park na razstavišču

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji... Zeleno, romantično Pohorje... Gostoljubni, lepi Maribor... Vas vabijo!

Ljubljanska kreditna banka

Ljubljanska kreditna banka nana, da izplačuje v smislu čl. 20. uredb...

1. Vsem starim vlagateljem na tekoče račune dospelo obresti za čas od 1. januarja do 30. junija 1936;

2. vsem starim vlagateljem na vložne knjižice akontacijo na obresti, ki odgovarja polletnim obrestim za isto razdobje;

3. vse stare vloge na tekoče račune in vložne knjižice od 2001 din do 4000 din, po stanju 26. maja 1932, dočim so bile vse stare vloge do 2000 din že prej izplačane.

Po 30. septembru t. l. nedvignjene obresti in vloge do 4000 din se prenesejo na nove, vsak čas razpoložljive račune.

Navodila trgovcem z Italijo

Finančni minister je izdal naslednji sklep:

1. Izvozniki blaga v Italijo morajo opravičevati svoje potrdilo o izvozu blaga v Italijo po 15. juliju 1936 v 15 dneh od dneva opravljenega izvoza s prinosom celotne vrednosti izvoženega blaga v prostih zdravih devizah; od teh morajo odstopiti 25% Narodni banki v odkup, ostanek pa morejo prosto prodati na domačih borzih po pooblaščenih zavodih.

2. Uvozniki blaga iz Italije morajo poravnati svoje obveznosti za uvoženo blago iz Italije po 15. juliju 1936. z vplačilom ustrežajoče vrednosti v dinarjih na zbiralnem računu Nacionalnega zavoda s tujino v Rimu pri Narodni banki kr. Jugoslavije, in sicer celotne zneske faktur po tečaju 355:40 din za 100 ital. lir.

3. Razveljavlja se točka 1. sklepa št. 33291-8 z dne 14. julija 1936. 4. Pooblašča se Narodna banka, da izda navodila za izvršitev teh transakcij v prometu z Italijo.

Zasedanje tarifnega odbora

Te dni je zasedal v Zagrebu tarifni odbor. V glavnem se je razpravljalo o znižanju železniških tarif za agrarne proizvode in za les. Skoraj gotovo bo znatno znižanje tarif tudi doseženo. Ni pa še prišlo do popolnega sporazuma in zasedanje tarifnega odbora še traja.

Nemci nameravajo ustanoviti veliko tvornico za predelovanje bakra

Kakor poroča »Jug. Kurir«, se ustanavlja v Nemčiji velik koncern, ki namerava začeti izkoriščati jugoslovanska ležišča bakra. V koncernu so neke nemške industrije in več bank. Ta koncern bi ustanovil posebno delniško družbo v Jugoslaviji. Bajje je ta koncern tudi že začel nakupovati koncesije za proučevanje in izkoriščanje bakrenih ležišč. Gre za neka ležišča v Bosni in Srbiji. Koncern bo zgradil najmodernejše naprave za predelavo surovega bakra. Trdi se, da bo razpolagala delniška družba z 250 do 300 milijoni din kapitala.

Poljsko-italijanska trgovinska pogajanja

V najkrajšem času se začno med Poljsko in Italijo pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Uvedel se bo klinirski plačilni sistem, ki je pri izvoznih omejitvah v obeh državah edino mogoč. Poljaki bodo pri pogajanjih zlasti skušali doseči plačilo svojih zamrzlih terjatev v Italiji, ki znašajo okoli 70 milijonov din. Za pogajanja se zlasti zanima poljsko kmetijstvo ter so kmetijske zbornice že sestavile svoje zahteve glede izvoza poljskih pridelkov na italijanski trg.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta; promet Din 4,385.354-84

Napram preteklemu tednu se je dvignil tokrat skupni tedenski devizni promet za nad 2.045 milij. dinarjev.

Skupni devizni promet v juliju 1936 pa je dosegel komaj vsoto din 15.697.660/85, kar pomeni nazadovanje za celih pet milijonov dinarjev v primeri z junijem t. l. in za din 600.000/- napram totalnemu lanskemu deviznemu prometu v mesecu juliju.

V poedinih devizah so bili perfekturirani tile skupni zaključki (vse v tisočih din):

Table with columns: Devize, Pretekli teden, Tekoči teden. Rows include Amsterdam, Berlin, Bruselj, Curih, etc.

Največji dnevni devizni promet izkazuje torkov borzni sestanek, na katerem je bilo zaključeno samo Londona za približno 1.417 tisoč dinarjev in New Yorka 1.445 tisoč dinarjev. Boni grške Narodne banke so bili istega dne zaključeni po srednjem tečaju din 29/- za 100 drahem, med tem ko v minulem tednu sploh ni bilo prometa v tej devizi. Malenkostno je nazadoval promet v nemških markah, a skoro nespremenjeni so ostali zaključki v avstrijskem privatnem kliringu.

Narodna banka je kot običajno posredovala v Amsterdamu, Curihu in Parizu ter dala deviz na razpolago skupno za din 160.000. V angleških funtih pa Narodna banka ni intervenirala. Sicer je nudila na vseh borznih sestankih tega tedna din 238/- za 1 £, a do zaključkov ni prišlo, ker je privatna ponudba zahtevala din 238/50 za blago. Največ Londona je bilo v privatnem kliringu zaključeno na bazi din 238/50 na torkovem borznem sestanku (dne 28. julija 1936). Poleg angl. funta sta v privatnem kliringu beležila še nemška marka in avstrijski šiling. Notice so bile naslednje:

Table with columns: nem. marka, avstr. šil. din. Rows include 27. VII., 28. VII., 29. VII., 30. VII., 31. VII.

Od 27. do 31. julija 1936 je porastel tečaj Amsterdama za +2'13 poena, Bruslja za +1'08 poena, Londona za +0'03 in New Yorka za +3'58 poena, dočim je Berlin večeraj notiral na bazi tečajev od 27. VII. nasprotno pa je nazadoval tečaj Pariza za -0'10 točke in Prage za -0'14 točke. Curih je beležil ves ta teden brez izprememb.

Table with columns: Devize, S primo Narodne banke, Povpr. din, Pon. din. Rows include Amsterdam, Berlin, Bruselj, Curih, London, New York, Pariz, Praga.

Efektno tržišče

Tendenca za državne vrednostne papirje stalna.

Nalik prejšnjim tednom tudi tokrat ni bilo perfekturirano nobenih efektivnih zaključkov. Izmed privatnih papirjev je notirala le

Trboveljska premogokopna družba, in sicer po tečaju din 130/- za derar.

Notice državnih efektov so bile:

Table with columns: % inv. pos., Blair, Seligm., agr. obv., voj. škoda. Rows include 27. VII., 31. VII., 27. VII., 31. VII., 27. VII., 31. VII., 27. VII., 31. VII., 27. VII., 31. VII.

Na temelju uredbe o finansiranju velikih javnih del v svrhu oživiljenja narodnega gospodarstva, pobijanja brezposelnosti in pospeševanje turizma je izdal fin.

minister dovoljenje za trgovanje na domačih borzih s 5% državnimi srednjeročnimi obveznicami II. tranše v nominalnem znesku 100 milijonov dinarjev. Ti državni vrednostni papirji po din 10.000/- in din 100.000/- nominalne bodo pričeli dne 3. avgusta t. l. kotirati tudi na ljubljanski borzi.

Žitno tržišče

Tendenca še nadalje mirna.

V tekočem borznem tednu je bilo zaključeno štiri vagone koruze in štiri vagone nove pšenice. Cene so ostale povsem nespremenjene tako pri žitu kakor pri mlevskih izdelkih. Malenkostne spremembe notic je omeniti pri novi pšenici, ki beleži na podlagi uradno določenih cen »Prizada«, za posamezne mesece:

Nova pšenica.

(cene po pogojih Privilegirane a. d. za izvoz deželnih pridelkov).

Table with columns: 1. fko ladja, 2. feo vagon, dinarjev. Rows include Tisa I, Tisa II, Begej, Tisa Kanal, Donava Kanal, Kanal kralja Aleksandra, Bačka, Donava, Srem, Donava, Srbija, Sava, Sektor Gornja Bačka, Ostala Bačka, Srem in Slavonija, Srbija, Južna Srbija.

Na petkovem borznem sestanku (dne 31. julija) so bile dosežene te cene:

Table with columns: Žito, din, din. Rows include Koruza, Oves, Ajda, Mlevski izdelki, Moka.

preje razčistiti naše trgovinske odnošaje z Italijo. Kajti glede izvoza v to državo si za enkrat še vedno nismo popolnoma na jasnem. Upati je sicer, da se bo nekaj vendarle izvozilo, a le na podlagi kompenzacij, kar pa bo znašalo v primeri s predzadnjimi leti komaj 30% našega celotnega izvoza v Italijo.

Po časopisnih poročilih so se naše lesne industrije — izvzemši slovenske — kolikor toliko že preorientirale še pred in med sankcijami ter niso utrpeli toliko škode ko ravno Slovenija. Spričo omenjene preorientacije baš Slovenija ni mogla priti v poštev pri izvozu v druge države. O vzrokih in težkočah, ki so naravnost onemogočile naglo našo preorientacijo, smo nedavno pisali. Pri tem smo pa tudi ugotovili dejstvo, da je Slovenija predvsem navezana na Italijo, ker naš les za enkrat ne ustreza zahtevam drugih tržišč. Zbog tega bi bilo potrebno in edino pravilno, da se dodeli ves izvozni kontingent, ki se bo dosegel s kompenzacijami z Italijo, le Sloveniji, ker druge pokrajine niso bile toliko prizadete zbog sankcij in so tudi pred sankcijami izvažale svoj les večidel v druge države.

Včeraj se je vršil na tukajšnji borzi pokritni nakup 200 m³ merkantilnih tramov U. T. in sicer: 8/8, 8/10, 10/10, 10/12, 12/12, od 4 m naprej. Prezvem in dobava promptna, plačilo takojšnje. Cena din 140/- za 1 m³ franko vagon nakladalna postaja.

Povpraševanja. Javorjevi hlodi od 1-40 do 2-40 m cilindrični, ravni. 1/11a jesenovina, od 20 cm naprej, 50-100 m/m, 2-5 m. Večja količina bukovih hlobov la, 25-35 cm, 60-800 mm. la bukovih heparjenih stebriči (ševron) v raznih merah. Neparjeni, bukovji, paralelno, ostromo rezani plohi 30-100 mm debele, od 2 m dalje z nekaj od 1 do 1-90 m dolžine.

MALINOVEC sadni soki • marmelade

Ponudbe: Smrekove-jelkove deske 18/24/28 milimetrov. Neobrobjeni lipovi plohi v kvaliteti monte.

Table with columns: Smreka, jelka, din, din. Rows include Hlodi I., Brzojavni drogovi, Bordonali merkantilni, Filerji, Trami ostalih dimenzij, S. vrete, konične, Skorette, Deske-plohi, Deske-plohi, Kratice.

Bukev: Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte 205'- 220'- Deske-plohi, naravni, ostromo, I., II., 305'- 325'- Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte 220'- 255'- Deske-plohi, parjeni, ostromo, I., II., 455'- 530'-

Hrast: Hlodi I., II., 150'- 200'- Bordonali 705'- 800'- Deske-plohi, neobrobjeni boules 800'- 840'- Deske-plohi, neobrobjeni, I., II., 650'- 770'- Deske-plohi, ostromo (podnice) 750'- 810'- Frizi I., širine 5. 6 in 7 centimetrov 580'- 650'- Frizi I., širine od 8 cm naprej 680'- 760'-

Oreh: Plohi, neparjeni, I., II 800'- 900'- Plohi, parjeni, I., II 850'- 950'- Parketi: hrastovi, za m² 43'- 53'- bukovji, za m² 28'- 33'- Zelez. pragovi: 2'60 m, 14x24 hrastovi, za 1 komad. 32'- 34'- bukovji, za 1 komad. 20'- 22'-

Drva: bukova, za 100 kg 8'- 9'- hrastova, za 100 kg 7'- 8'- Ogelje: bukovo, za 100 kg 34'- 38'- scanelac, za 100 kg 38'- 44'-

Položaj na velikih svetovnih borzih

se je v preteklem tednu razvijal neenotno. V New Yorku je prevladovala čvrsta tendenca, prav tako v Londonu, Berlinu in Pragi. Španski dogodki so na pariško borzo vplivali slabo in so tečaji popustili. Tudi v Milanu, Curihu in Bruslju so tečaji popustili, kakor je razvidno iz naslednjih indeksnih števil (pri čemer veljajo tečaji leta 1927. kot 100%):

Table with columns: London, Pariz, Berlin, Praga, Milan, Dunaj, Curih, Bruselj, Amsterdam, Stockholm, New York. Rows include 11. 7., 18. 7., 25. 7.

Mednarodni borzni indeks je zopet napredoval in se dvignil od 57.3 na 57.5.

Ponudbe - povpraševanja

Zastopstvo jugoslovanskih izvoznih tvrdk prevzame podjetje J. Berdah & Frère, Tunis, Boite postale 645 (15, Rue de l'Ancienne-Douane). Posebno se zanima za upognjeno pohištvo, steklarske izdelke, vsakovrstne gospodinske predmete, predmete za petrolejske svetilke, svetlobne predmete in moderne predmete za hišno uporabo kot lestence, peči, hladilne naprave itd.

Francoski gospodarski svet

V francoskem uradnem listu je bil objavljen dekret o organizaciji in o poslovanju gospodarskega sveta. Ker je ustanovitev gospodarskega sveta stalna in neodljiva zahteva jugoslovanskih gospodarskih krogov, smatramo za potrebno, da vsaj v glavnih obriših podamo organizacijo francoskega gospodarskega sveta.

Francoski gospodarski svet je ustanovljen z zakonom z dne 19. marca 1936. Člani gospodarskega sveta morejo biti oni Francozi in Francozinje, ki pripadajo gospodarskim stanovom in ki uživajo vse državljanske pravice in časti. Volilni red v gospodarski svet je z dekretom posebej določen.

Gospodarski svet se deli na 20 profesionalnih odsekov, ki volijo za dobo treh let svojega predsednika in podpredsednika. Ti odseki so:

- proizvodnja žita in mlinska industrija,
- vinogradništvo,
- živinoreja,
- povrtninarstvo, cvetličarstvo in sadjarstvo,
- gozdarstvo,
- industrija z živili in ribarstvo, industrija ekstraktov,
- elektranje, plinarne in vodovodi, gradbena in lesna industrija,
- kože, krzno, tekstilna industrija, konfekcija in obutvena industrija,
- železni rudniki, težka industrija in strojna industrija,
- papir, knjige, tisk in grafična podjetja,
- promet,

trgovina z živili, splošna trgovina, uvozna in izvozna trgovina, banke, zavarovalnice, denarni zavodi, obrt, industrija umetnih izdelkov, gledališča in svobodni poklici, javne službe.

Poleg teh gospodarskih odsekov so organi gospodarskega sveta: glavna skupščina, stalna komisija, generalno tajništvo in referenti.

Poklicne sekcije imenuje svoje zastopnike za glavno skupščino, ki je posvetovalno telo za parlament in vlado za vsa vprašanja, ki se tičejo gospodarskega življenja. Parlament in parlamentarne komisije morajo poslati glavni skupščini vse zakonske načrte. Glavna skupščina mora o teh zakonskih načrtih izreči v roku treh mesecev svoje mnenje. Dolžnost stalne komisije gospodarskega sveta pa je, da prouči vse predloge zakonov in uredb ter da o njih poroča glavni skupščini. One poklicne skupine, ki niso zastopane v gospodarskem svetu, morejo delegirati svoje zastopnike v stalno komisijo, toda ti delegati imajo samo posvetovalni glas.

Naloga generalnega tajništva je, da vzdržuje stalno zvezo med Gospodarskim svetom ter med državnimi ustanovami in uradi, kakor tudi med gospodarskim svetom ter drugimi gospodarskimi, socialnimi, komunalnimi in drugimi samoupravnimi korporacijami.

Referente gospodarskega sveta imenuje predsednik vlade iz vrst visokih državnih funkcionarjev.

Doma in po svetu

Angleški kralj bo uporabil svoje počitnice za potovanje po Sredozemskem morju ter bo obiskal tudi Dubrovnik. Jahto angleškega kralja bosta spremljala na potovanju dva angleška rušilca.

Predsednik francoske vlade Blum pride v Beograd šele jeseni in ne že avgusta meseca, kakor so poročali nekateri listi. Pač pa pride v avgustu v Beograd več francoskih finančnikov in zastopnikov gospodarskih krogov, da se informirajo o jugoslovanskem gospodarstvu.

Mariborski škof dr. Ivan Tomažič praznuje danes v soboto šestdesetletnico svojega rojstva. Velikemu krogu iskrenih gratulantov se pridružujemo tudi mi v želji, da bi mogel jubilat še dolgo vrsto let voditi mariborsko škofijo v slavo Božjo in v korist našega naroda!

Okrajni načelnik Fran Levčnik, sin bivšega predsednika ljubljanskega sodišča Alberta Levčnika, je nenadoma umrl v Ljubuškem, kamor je bil pred enim letom premeščen iz Logatca. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v najlepšem spominu!

Gen. dir. drž. železnice Naumović je bil te dni v Splitu ter po ogledu splitske železniške postaje izjavil, da bo splitska postaja razširjena ter da je v ta namen generalna direkcija že določila neko večjo vsoto. Kdaj pa se bo začelo reševati ljubljansko kolodvorsko vprašanje?

Trgovinski minister je odobril sklep izrednega občnega zbora delničarjev družbe »Industrija aeroplanskih motorov u Rakovicic«, da se poveča glavnica družbe od 15 na 45 milijonov din.

Zveza trgovskih združenj s področja novosadske in petrogradske zbornice ima občni zbor dne 19. in 20. septembra. Polovična vožnja za udeležence občnega zbora je naprošena.

Julio Meinl, d. d. v Zagrebu poveča svojo delniško glavnicu od 4 na 10 milijonov din.

Stavka mesarjev v Vinkovcih traja že 18 dni, a kljub temu še ni nobenega upanja, da pride do sporazuma med občino in mesarji.

Dva težka zločina sta se pripetila te dni v Sloveniji. V Radovici pri Metliki je ustrelil 17letni mladenič svojo mater, v Ješenih pri Račah pa je streljal na svojega očeta 16letni mladenič. Tako življamo vsak dan dokaze, kako del naše mladine propada, mi pa temu ne posvečamo posebne pozornosti, ker so nam pač naši medsebojni prepripi mnogo važnejši.

V Blokah je dosegel Stanko Raznožnik nov jugoslovanski rekord v

jadrlnem letanju. S svojim letalom je ostal v zraku 10 ur in 35 minut. Dosedanji jugoslovanski rekord je znašal le 2 in pol ure.

Tudi prenos olimpijske bakle so uporabili Madjari kot nepoboljšljivi šovinisti za politično demonstracijo ter ob prevzemu bakle od jugoslovanskih tekačev govorili o potrebi revizije trianonske mirovne pogodbe. Postopanje Madjarov je tem bolj obsodbe vredno, ker so bile vse formalnosti ob predaji bakle z Jugoslavo natančno dogovorjene ter so torej proslavili Madjari začetek olimpijskih svečanosti s tem, da so pojedili svojo besedo. Res čuden olimpijski duh je v sinovih Arpada.

Pomorski sporazum je bil sklenjen med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Sporazum je v soglasju s sporazumi, ki jih je sklenila Anglija pred meseci s Francijo in Združenimi državami Sev. Amerike ter bo vsebina sporazuma sporočena vsem državam, ki so podpisale washingtonski sporazum.

Portugalska je baje ponudila Nemčiji v odkup svojo azijsko kolonijo Goo in afriško Angolo. Slednja meri nad 2 milijona km² in ima bogata ležišča bakra ter mnogo kavčuka in bombaža. Če pa je ta vest tudi resnična, se še ni moglo dognati.

Nemški narodni socialisti so baje že popolnoma izdelali načrt, kako bi nemška vojska zasedla Gdansko. Baje so tudi že nemški oficirji prišli v Gdansko, da izvedejo puč.

Zaradi španske revolucije je močno nazadoval tečaj španske pezete. Na večini borz španska pezeta sploh ne notira več, v zasebnem prometu pa je padel njen tečaj za 20%. V Parizu se plačuje pezeta po 1'40 franka, dočim je bilo treba še pred kratkim za njo plačati več ko dva franka.

V Bilbao bi se moralo vkrcati 85 nemških državljanov na dve nemški ladji, ki sta bili v tamošnjem pristanišču. Komunisti pa so te Nemce napadli, nakar so prihiteli Nemcem na pomoč mornarji z nemške križarke »Deutschland« ter s strojniciami pregnali komuniste. V londonskih krogih je vzbudila ta vest silno vznemirjenje, ker je nevarnost, da se podobni incidenti pripete tudi v drugih mestih.

Po vestih iz Gibraltarja, je prestopilo šest španskih križark na stran upornikov. Tudi neki rušilec da se je pridružil upornikom.

Španska vlada je odredila zaplenbo vsega zasebnega premoženja upornikov. Zaplenjeno premoženje se bo uporabilo za kritje stroškov španske državljanske vojne.

Anglija bo zgradila še drug parnik tipa »Queen Mary«, ki pa bo še za 2000 ton večji od sedanjega.

Znano ameriško letovišče Palm Beach je požar popolnoma uničil. Škoda se ceni na več milijonov dolarjev.

Zagrebski tedenski sejem

Dogon na zadnji zagrebski tedenski sejem je bil zelo dober, kupčija pa slaba. Vendar pa so ostale cene neizpremenjene.

Dogon: 32 bikov, 814 krav, 213 junice, 192 volov, 131 juncev, 221 telet, 502 konj in žrebet, 679 prašičev in 375 pujskov.

Cene (za kg žive teže): bikji 3 do 3'50, krave za klanje 2'50 do 3, krave za klobase 1'75 do 2, junice 3 do 4, za rejo 200 do 800 din (za žival); volj I. vrste po 4'75 do 5, II. po 3'50 do 4'25, bosanski po 2'50 do 3, teleta po 4'50 do 5'50, zaklana pa 6'50 do 7'75, rejeni prašiči po 7'75, mršavi po 6 do 6'50, zaklani prašiči po 10, prašički do 1 leta po 9 din; pujski po 55 do 120 za žival; lahki konji po 4000 do 5000, srednji po 5000 do 6000 in težki po 7500 do 8000 din; lahka žrebeta po 1000 do 1800, težka po 1500 do 2000 din za žival; konji za klanje po 1 do 2 din za kilogram.

Detelja po 40 do 50, seno po 40 do 50, slama za steljo po 20 do 25 dinarjev za 100 kg. Krompir po 0'70 do 0'80, zelje po 0'80 do 1 din za kilogram.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 2. avgusta, 8.00: Radijski orkester — 8.45: Čas, poročila — 9.00: Prenos iz Stične — 10.15: Simfonične suite (plošče) — 10.45: Po stiknem samostanu (repartaža) — 11.15: Pevski koncert gđc. Carmen Antič, vmes radijski orkester — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.20: Plošče po željah — 17.00: Kmetijska ura: Gospodarska slika Stične (gg. Ludvik Puš in ing. Muck Oto) — 18.00: Iz pravljice sveta (plošče) — 18.20: Mikica in Mikec — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Rossini: Semiramis, večer, besedilo: Enka, vodstvo: Zupan Jože; sodelujejo: člani rad. igr. druž., Cimermanov trio, akademski pevski kvintet, plošče — 22.00: Čas, poročila — 22.15: Prenos iz Berlina: Poročilo o poteku olimpijskih iger (g. Ciril Soukal) — 22.30: Radijski jazz.

Ponedeljek, 3. avgusta, 12.00: Slavnj tenoristi pojo (reproduciran koncert) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Valčki (Radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Grenadirski godba igra (plošče) — 20.10: Moderne olimpijske igre (prof. Marjan Dobovšek) — 20.30: Ura narodnih in ponarodelih pesmi (pevski zbor »Sattner« iz Most) — 21.15: Klavirski koncert ge. Marjane Šperl-Kurstove. — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Koncert zabavne glasbe (Radijski orkester).

Torek, 4. avgusta, 12.00: Reproducirane pesmi za ples, pevske in jazz skupine — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, spored — 13.15: Mandoline v kvartetu in orkestrih (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Operni zbori (plošče) — 20.10: Tkalstvo in njegova zgodovina (prof. Franc Pengov) — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Jožek in Ježek (petje s spremljevanjem kitare). Konec ob 23. uri.

Stavbni material

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamot, mavec, cevi, beli cement, se kupi najceneje pri

MATERIAL LJUBLJANA

Tyrševa cesta št. 36c
Telefon šte. 27-16

Štev. 8161/II.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 12. avgusta 1936 pismeno neposredno pogodbo za nabavo 1200 kg strojnega olja in 500 kg strojne masti. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 29. julija 1936.

L.M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
 - leso-cementne strehe
 - strelovodne naprave
 - vodovodne inštalacije
- Slomškova ulica 4
TELEFON 29-33

KOLESA

rabljena in nova v veliki izbiri in malo rabljeni
šivalni stroji
vseh znamk poceni naprodaj
pri
»PROMET«
(nasproti križanske cerkve)

Dunajski sejem

6.—12. septembra 1936

Tehnični in poljedelski sejem do 13. septembra
Veliki srednjeevropski sejem

Razstavljalci iz 18 držav / Nakupovalci iz 72 dežel
Posebna razstava Britanske Indije, Francije, Holandske, Italije in Madjarske

Brez potnega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prehod v Avstrijo. Ogrski prehodni vizum se dobi s sejmsko izkaznico na meji. Znaatno nižana vozniina na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju ter v zračnem prometu

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe A. G. Dunaj VII

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Tyrševa (Dunajska) cesta 31
Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Tyrševa (Dunajska) cesta 1
Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), podružnica, Hotel Miklič, nasproti gl. kolodvora

Lastni izdelki! Prvovrstna izdelava!

Srajce za gospode

v veliki izbiri v vseh številkah n. pr.: modne poplin in cefir z dvema ali z enim šport ovratnikom, trpežne turing, bele šifon, panama, svilene, oksford, spalne srajce, spodnje hlače barvaste in bele, triko majce, delavne plašče, kakor tudi vse modne potrebščine priporoča po konkurenčnih cenah tvrdka

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Moško perilo se izdeluje tudi po naročilu